

VERWERKERSOVEREENKOMST

Verwerkersovereenkomst

De ondergetekenden:

Luchtverkeersleiding Nederland, een publiekrechtelijke rechtspersoon opgericht bij de wet Luchtverkeer van 18 juni 1992 (Staatsblad 1992, 368), gevestigd te Schiphol, 1117 CV, aan het Stationsplein Zuid West 1001, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door <naam en functie gevolmachtigde(n)>, hierna te noemen: "LVNL",

en

<Opdrachtnemer>, gevestigd te <plaats> aan de [adres], ingeschreven in het handelsregister onder nummer <KVK-nummer>, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <de heer/mevrouw> <naam>, in de functie van <functie>, hierna te noemen: "Opdrachtnemer";

hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen" en afzonderlijk te noemen: "Partij";

NEMEN HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- Opdrachtgever heeft met Opdrachtnemer een overeenkomst afgesloten voor de levering, implementatie en het beheer van het Personeelsinformatiesysteem (hierna te noemen: "**Overeenkomst**").
- Deze verwerkersovereenkomst (hierna te noemen: "**Verwerkersovereenkomst**") vormt een aanvulling op de Overeenkomst;
- In het kader van de uitvoering van de Overeenkomst worden door Opdrachtnemer persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever. Opdrachtgever hecht waarde aan het beschermen van deze persoonsgegevens en aan het feit dat er zorgvuldig met deze persoonsgegevens wordt omgegaan;
- Ingevolge de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna te noemen: "**AVG**") is Opdrachtgever de verantwoordelijke van de persoonsgegevens en Opdrachtnemer de verwerker. In overeenstemming met de AVG wensen Partijen in deze Verwerkersovereenkomst hun afspraken over het verwerken van de persoonsgegevens door Opdrachtnemer als verwerker vast te leggen;
- Deze Verwerkersovereenkomst is aan te merken als een verwerkersovereenkomst in de zin van artikel 28, lid 3 AVG;
- De AVG legt aan Opdrachtgever de plicht op om ervoor zorg te dragen dat Opdrachtnemer voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de te verrichten verwerkingen van persoonsgegevens;
- Als gevolg van de wetwijziging "Wet Meldplicht Datalekken" en in overeenstemming met artikel 33 AVG heeft Opdrachtgever de plicht om ervoor zorg te dragen dat Opdrachtnemer voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de melding van een beveiligingsinbreuk die leidt tot de aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen dan wel ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens die door Opdrachtnemer worden verwerkt;
- Deze Verwerkersovereenkomst bevat de door Opdrachtnemer gehanteerde waarborgen zodat Opdrachtgever kan voldoen aan haar meldplicht van eventuele incidenten, zoals bedoeld in artikel 33 AVG;
- De AVG legt daarnaast aan Opdrachtgever de plicht op om toe te zien op de naleving van bovengenoemde waarborgen door Opdrachtnemer, zoals bepaald in artikel 28 onder (h) AVG. Deze Verwerkersovereenkomst beschrijft hoe Opdrachtgever deze nalevingsplicht kan vervullen.

KOMEN OVEREEN:

1. Begrippen

De hierna en hiervoor in deze Verwerkersovereenkomst vermelde, met een hoofdletter geschreven begrippen, hebben de volgende betekenis:

- 1.1 Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.
- 1.2 Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.
- 1.3 Overeenkomst: de Overeenkomst tussen Luchtverkeersleiding Nederland en Opdrachtnemer inzake de levering, implementatie en het beheer van het Personeelsinformatiesysteem.
- 1.4 Verwerkersovereenkomst: deze overeenkomst inclusief overwegingen en bijbehorende bijlagen.
- 1.5 Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.
- 1.6 Datalek: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.

2. Totstandkoming, duur en einde van de Verwerkersovereenkomst

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op de datum waarop Partijen deze overeenkomst hebben ondertekend en is een aanvulling op de eerder gesloten Overeenkomst.
- 2.2 Deze Verwerkersovereenkomst zal van kracht zijn gedurende de looptijd van de Overeenkomst. Indien de Overeenkomst eindigt, eindigt deze Verwerkersovereenkomst van rechtswege.
- 2.3 Geen van beide Partijen kan deze Verwerkersovereenkomst tussentijds opzeggen.
- 2.4 Verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst welke naar hun aard bestemd zijn om ook na het einde van deze Verwerkersovereenkomst voort te duren, blijven na het einde van deze Verwerkersovereenkomst bestaan. Tot deze verplichtingen behoren de bepalingen over de geheimhouding van de persoonsgegevens, toepasselijk recht en geschillenbeslechting.

3. Voorwerp van de Verwerkersovereenkomst

- 3.1 Opdrachtnemer Verwerkt de Persoonsgegevens met het doel die diensten te leveren zoals deze zijn overeengekomen in de Overeenkomst. Opdrachtnemer Verwerkt in opdracht van Opdrachtgever de in **Bijlage 1** beschreven Persoonsgegevens van Opdrachtgever.
- 3.2 Opdrachtnemer zal de Persoonsgegevens op behoorlijke en zorgvuldige wijze en in overeenstemming met de AVG en andere toepasselijke regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens Verwerken.
- 3.3 Opdrachtnemer Verwerkt Persoonsgegevens slechts in opdracht van Opdrachtgever en volgt alle instructies van Opdrachtgever dienaangaande op, behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.

-
- 3.4 Opdrachtnemer heeft geen zeggenschap over het doel en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens. Voor zover niet anders is bepaald in deze Verwerkersovereenkomst, neemt Opdrachtnemer geen beslissingen over het gebruik van de Persoonsgegevens, de verstrekking aan derden en de duur van de opslag van Persoonsgegevens. De zeggenschap over de Persoonsgegevens verstrekt onder deze Verwerkersovereenkomst komt nimmer bij Opdrachtnemer te berusten.
- 3.5 Indien Opdrachtnemer gebruik van een derde partij, zorgt Opdrachtnemer ervoor dat deze derde partij de inhoud van deze Verwerkersovereenkomst kent en draagt Opdrachtnemer er zorg voor dat de Persoonsgegevens conform het bepaalde in deze Verwerkersovereenkomst worden verwerkt. Opdrachtnemer schakelt nimmer een derde partij in zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtgever. Opdrachtgever kan de toestemming om derden in te schakelen aan nadere voorwaarden binden.
- 3.6 Het is Opdrachtnemer niet toegestaan Persoonsgegevens aan anderen dan Opdrachtgever te verstrekken, tenzij op schriftelijk verzoek van Opdrachtgever, of met diens schriftelijke toestemming. Opdrachtnemer is verplicht schriftelijk te bevestigen dat een verstrekking heeft plaatsgevonden, waarbij hij exact de verstrekte Persoonsgegevens, de Betrokkene(n), de ontvanger(s) en het moment van verstrekking dient te beschrijven.
- 3.7 Indien Opdrachtnemer op grond van een wettelijke verplichting gegevens dient te verstrekken, verifieert Opdrachtnemer de grondslag van het verzoek en de identiteit van de verzoeker en informeert hij onmiddellijk, zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking, Opdrachtgever ter zake.
- 3.8 Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever volledige medewerking om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de AVG, meer in het bijzonder de rechten van Betrokkenen, zoals, maar niet beperkt tot, een verzoek om inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van Persoonsgegevens en het uitvoeren van een gehonoreerd aangetekend verzet.
- 3.9 In het geval dat een Betrokkene gebruik maakt van zijn rechten als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 AVG en een verzoek richt aan Opdrachtnemer, zal Opdrachtnemer het verzoek doorsturen aan Opdrachtgever. Opdrachtgever zal vervolgens in overleg met Opdrachtnemer bepalen hoe hier gevolg aan kan worden gegeven.
- 3.10 Indien Opdrachtnemer onrechtmatige Verwerkingen of inbreuken op de in artikel 6.1 genoemde beveiligingsmaatregelen signaleert, zal hij Opdrachtgever hierover onmiddellijk inlichten en alle redelijkerwijs benodigde maatregelen treffen om deze en verdere onrechtmatige Verwerkingen of inbreuken te beëindigen, te voorkomen of te beperken een en ander onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer om de eventueel door Opdrachtgever daardoor geleden schade te vergoeden.
- 3.11 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever tijdig en adequaat over een Datalek. Gelet op de termijn waarbinnen Opdrachtgever een eventuele melding van een Datalek moet doen aan de Autoriteit Persoonsgegevens verneemt Opdrachtgever van Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk maar niet later dan 24 uur na het ontdekken van het beveiligingsincident dat een Datalek heeft plaatsgevonden. Het melden van een Datalek aan Opdrachtgever dient te geschieden via dataprivacy@lvnl.nl. De melding bevat in ieder geval het feit dat er een lek is geweest alsmede wat de vermeende oorzaak van het lek is, wat het (vooralsnog bekende en/of te verwachten) gevolg is, wat de reeds ondernomen maatregelen zijn, en wat de (voorgestelde) oplossing is.
- Hierna houdt Opdrachtnemer Opdrachtgever op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen rond het Datalek, en van de maatregelen die Opdrachtnemer treft om de gevolgen van het Datalek te beperken en herhaling te voorkomen. Tevens verleent Opdrachtnemer Opdrachtgever volledige medewerking aan het voldoen aan de meldplicht van artikel 33 AVG aan de Autoriteit Persoonsgegevens en de Betrokkene(n).
- 3.12 De eventuele met de in de artikelen 3.8 tot en met 3.11 gemoeide kosten komen voor rekening van degene die die kosten maakt.

4. Teruggave Persoonsgegevens

- 4.1 Na afloop van de Overeenkomst en de Verwerkersovereenkomst dienen alle Persoonsgegevens, kopieën en bewerkingen daarvan, alsmede alle gegevensdragers waarop de Persoonsgegevens, kopieën of bewerkingen daarvan zijn of zullen worden vastgelegd, op een met Opdrachtgever overeengekomen wijze te worden geretourneerd c.q. verstrekt aan Opdrachtgever (of een door Opdrachtgever aan te wijzen derde), dan wel te worden vernietigd, een en ander naar keuze van Opdrachtgever. Opdrachtnemer zal hiervoor geen kosten in rekening brengen aan Opdrachtgever.
- 4.2 Op het moment dat deze Verwerkersovereenkomst eindigt, zal Opdrachtnemer bovendien al zijn medewerking verlenen ter zake van de overdracht van de werkzaamheden inzake de Verwerking van de Persoonsgegevens aan Opdrachtgever of een opvolgende Opdrachtnemer en wel op zo een wijze dat vanaf het moment dat de overdracht plaatsvindt de continuïteit van de dienstverlening maximaal gewaarborgd blijft, althans niet door handelen of nalaten van Opdrachtnemer wordt belemmerd. Opdrachtnemer zal hiervoor geen kosten in rekening brengen aan Opdrachtgever.

5. Intellectuele eigendomsrechten

Alle (intellectuele) eigendomsrechten – daaronder begrepen auteursrechten en databankenrechten – op de verzameling van Persoonsgegevens, kopieën of bewerkingen daarvan, blijven te allen tijde berusten bij Opdrachtgever of haar licentiegever(s).

6. Beveiliging

- 6.1 Opdrachtnemer neemt alle benodigde technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen voor de persoonsgegevens die bij aanvang van de overeenkomst in het systeem worden opgenomen. Deze maatregelen zullen, met inachtneming van de stand der techniek en de kosten gemoeid met de implementatie en de uitvoering van de maatregelen, een passend beschermingsniveau verzekeren, zulks met inachtneming van de risico's die het Verwerken van de Persoonsgegevens, en de aard daarvan, meebrengen.
- 6.2 De Opdrachtnemer heeft een gecertificeerd Information Security Management System (ISMS) dat op basis van een Plan-Do-Check-Act cyclus de implementatie van informatiebeveiliging maatregelen beschrijft (bijvoorbeeld ISO27001, NIST-raamwerk, ISAE3402, CMMC). Het ISMS wordt regelmatig door een externe, onafhankelijke partij geaudit op kosten van de Opdrachtnemer. Audit rapportages worden op eerste verzoek aan LVNL ter beschikking worden gesteld.
- 6.3 Opdrachtnemer Verwerkt geen Persoonsgegevens buiten een lidstaat van de Europese Unie, tenzij hij daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft verkregen van Opdrachtgever en met inachtneming van het bepaalde in artikel 44 AVG.

7. Geheimhouding

- 7.1 Opdrachtnemer zal haar medewerkers verplichten, behoudens dwingendrechtelijke verplichtingen, tot geheimhouding van de persoonsgegevens waarvan zij uit hoofde van de verbintenis met Opdrachtgever kennisnemen.
- 7.2 Opdrachtnemer zorgt ervoor dat de door hem ingeschakelde medewerkers en derden zich houden aan de in deze Verwerkersovereenkomst en de Overeenkomst vastgelegde verplichtingen, daaronder begrepen de beveiligings- en geheimhoudingsverplichtingen die rusten op Opdrachtnemer.

7.3 Indien en voor zover Opdrachtgever daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Opdrachtnemer ten aanzien van de daarbij aangeduide Persoonsgegevens of informatie bijzondere maatregelen treffen met het oog op de geheimhouding daarvan, welke maatregelen onder meer kunnen inhouden de vernietiging van betrokken Persoonsgegevens of informatie zodra de noodzaak voor Opdrachtnemer om daarvan nog langer kennis te nemen, is komen te vervallen. De Opdrachtnemer en Opdrachtgever maken hierover nadere afspraken.

7.4 Na afloop van de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst blijft dit artikel 7 en de hierin besproken geheimhouding van kracht.

8. Controle

8.1 Opdrachtgever heeft de mogelijkheid om te controleren, of door een derde te laten controleren, of aan de Verwerkingen en de naleving van de overeengekomen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen van Opdrachtnemer, dan wel die van door Opdrachtnemer ingeschakelde derden, en de naleving van het bepaalde in artikel 3.11 met betrekking tot de meldplicht als bedoeld in artikel 33 AVG, wordt voldaan.

8.2 Opdrachtnemer zal alle redelijkerwijs benodigde medewerking verlenen aan de controle en er voor zorg dragen dat ook de door hem ingeschakelde derden hiertoe de redelijkerwijs benodigde medewerking zullen verlenen.

8.3 Het uitvoeren van een controle zal niet tot een vertraging van de door Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst te verrichten werkzaamheden mogen leiden. Indien dat onverhoopt toch het geval is, zullen Partijen in overleg treden teneinde daarvoor zo snel mogelijk een oplossing te vinden.

8.4 De met de controle gemoeide kosten zijn voor rekening van Opdrachtgever. Opdrachtnemer voert de in overleg met Opdrachtgever vastgestelde benodigde verbetermaatregelen uit om te voldoen aan de verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst binnen de daartoe door Opdrachtgever te bepalen termijn. De kosten hiervoor zijn voor rekening van Opdrachtnemer.

9. Aansprakelijkheid

9.1 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade voortvloeiende uit of verband houdend met het niet-nakomen van de bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst dan wel het handelen in strijd met wet- en regelgeving aangaande de bescherming van persoonsgegevens.

9.2 Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden, waaronder betrokkenen, in verband met toerekenbaar tekortschieten van Opdrachtnemer in de nakoming van deze Verwerkersovereenkomst of overtreding door Opdrachtnemer van wet- en regelgeving aangaande persoonsgegevens en zal daarmee alle verband houdende kosten en schade van Opdrachtgever vergoeden.

10. Slotbepalingen

10.1 Deze Verwerkersovereenkomst vormt een aanvulling op de Overeenkomst. Bij tegenspraak tussen bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst en de Overeenkomst prevaleren de bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst.

10.2 Afwijkingen van en aanvullingen op deze Verwerkersovereenkomst zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk en schriftelijk zijn overeengekomen.

10.3 Contactpersoon voor vragen over deze Verwerkersovereenkomst bij Opdrachtgever is []:

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN TWEEVOUD OPGEMAAKT EN GETEKEND,

Het Bestuur van Luchtverkeersleiding Nederland,
In deze vertegenwoordigd door

Naam:
Functie:

[Naam],
In deze vertegenwoordigd door

Naam: [naam]

Datum:

Bijlage 1. De Verwerking van Persoonsgegevens (artikel 3.1)

Graag nader invullen welke gegevens worden verwerkt